

Lokalna Strategia Rozwoju (LSR)

2023-2027

**Spotkania informacyjne
kwiecień 2025 r.**

LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU NA LATA 2023-2027 LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA STOWARZYSZENIE LYSKOR

**Wspólna Polityka
Rolna
PS WPR**

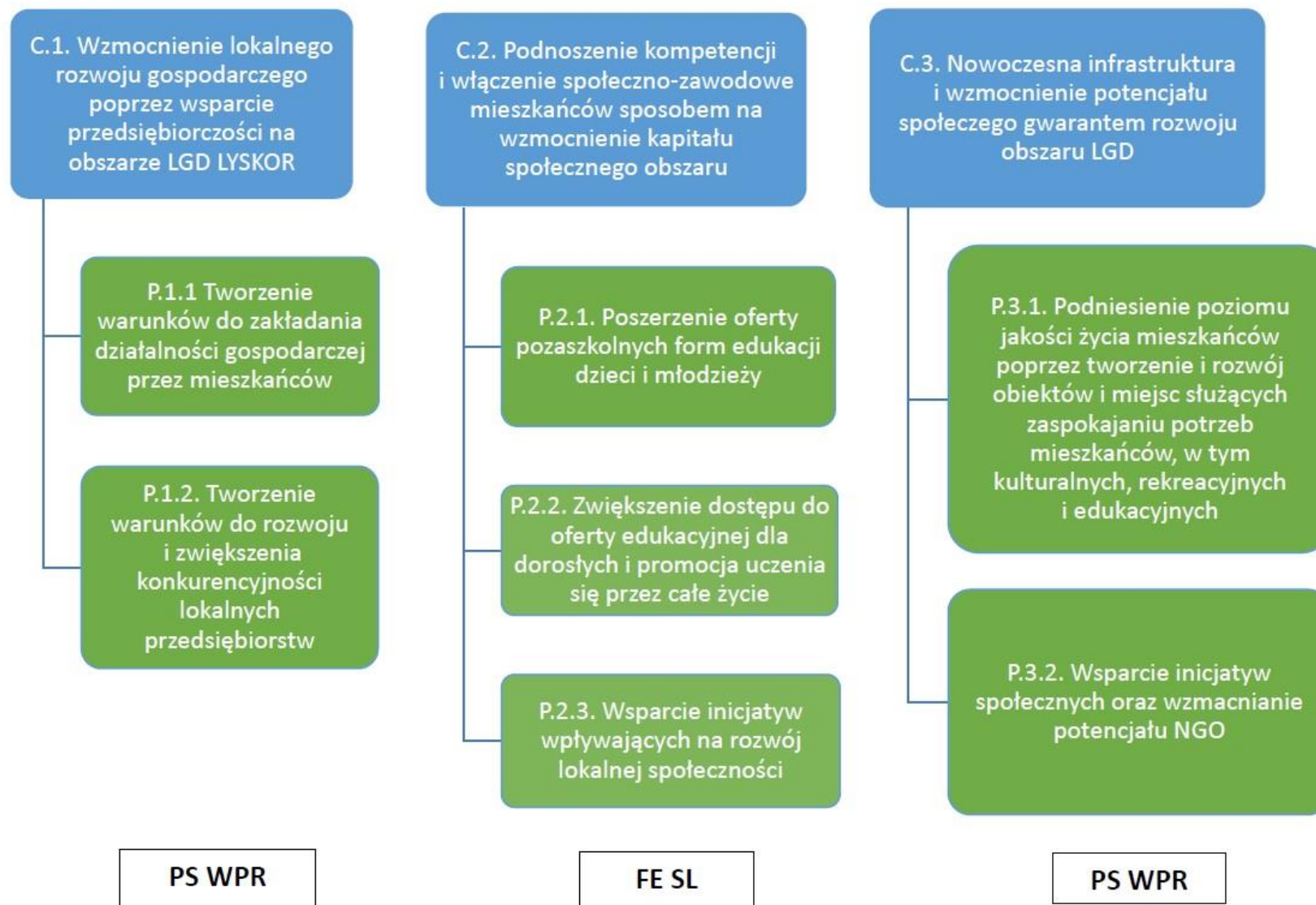
1 500 000 EURO

**Fundusze Europejskie
dla Śląskiego
EFS+**

562 500 EURO

Obszar LSR – gminy : Lyski, Kornowac, Jejkowice, Gąszowice, Pszów

Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2023-2027 - cele i przedsięwzięcia

HARMONOGRAM i ALOKACJA NABORÓW

Planowany termin naboru: 25 kwietnia 2025 – 12 maja 2025

(ogłoszenie o naborze + regulamin dostępne min. 14 dni przed rozpoczęciem naboru)

Alokacja:

P.1.1 Tworzenie warunków do zakładania działalności gospodarczej przez mieszkańców LGD

Start DG € 200 000 / 835 500,00 zł / **859 060,00 zł.**

P.1.2 Tworzenie warunków do rozwoju i zwiększania konkurencyjności lokalnych przedsiębiorstw

Rozwój DG € 300 000 / 1 253 250,00 zł / **1 288 590,00 zł.**

Kurs Euro: 4,1775 PLN/EUR (kurs z dnia 28 marca 2025 r) / **4,2953 PLN/EUR z dn.
11.04.2025 r.**

NAJWAŻNIEJSZE SKRÓTY

MRiRW – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

ARiMR – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

LGD – lokalna grupa działania Stowarzyszenie LYSKOR

LSR – strategia rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, o której mowa w ustawie RLKS realizowana przez LGD

umowa ramowa – umowa o warunkach i sposobie realizacji LSR, o której mowa w ustawie RLKS

PS WPR – Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027

SW/UM – samorząd województwa (reprezentowany przez zarząd województwa)/urząd marszałkowski

RLKS- rozwój lokalny kierowany przez społeczność

system IT – system teleinformatyczny ARiMR, o którym mowa w ustawie PS WPR oraz ustawie ARiMR (<https://epue.arimr.gov.pl/>)

numer EP – numer identyfikacyjny nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (<https://www.gov.pl/web/arimr/ewidencja-producentow>)

Wnioskodawca- podmiot/osoba ubiegająca się o przyznanie pomocy

Beneficjent- podmiot/osoba, która zawarła umowę o przyznanie pomocy

KONKURSOWY TRYB WYBORU OPERACJI

Na czym polega? **Wszystkie czynności są dokonywane w systemie PUE ARiMR!**

Proces	Kto odpowiada?	Czas trwania
Ogłoszenie Konkursu	LGD - Zarząd	Min. 14 dni przed pierwszym dniem naboru
Szkolenia – doradztwo – opracowanie wniosku i załączników	LGD - Biuro	Przed i w czasie trwania naboru
Przygotowanie i złożenie wniosku o przyznanie pomocy (dofinansowanie) za pośrednictwem PUE ARiMR	Wnioskodawca	W czasie trwania naboru, który trwa 14- 60 dni (planuje się nabór 18-dniowy)
Ocena formalna(warunki dostępu, zgodność z LSR)+ wezwania do uzupełnień	LGD- Biuro/Zarząd Wnioskodawca	14 dni na odpowiedź na wezwanie
Ocena KRYTERIA (z możliwością protestu)	RADA LGD	Proces oceny w LGD trwa max. 60 dni
Ostateczna weryfikacja wniosków+ wezwania do uzupełnień	Samorząd Województwa (Urząd Marszałkowski)	7-14 dni na uzupełnienie
Podpisanie umowy	Samorząd Województwa (Urząd Marszałkowski)	3 miesiące (wezwanie do uzupełnień wstrzymuje ten termin) umowa ok. grudzień 2025
Realizacja projektu zgodnie z umową lub aneksem - cel, wskaźniki	Beneficjent	Max. 2 lata od zawarcia umowy, max. 30.06.29
Szkolenia – doradztwo – realizacja i rozliczenie projektu, zobowiązania w okresie trwałości	LGD	Po wyborze operacji
Przygotowanie i złożenie wniosku o płatność (rozliczenie)	Beneficjent, LGD, SW (UM)	7-14 dni na uzupełnienie, SW weryfikacja zajmuje 3-4 miesiące
Utrzymanie trwałości projektu (cel, wskaźniki, kontrola, przechowywanie dokumentów)	Beneficjent	2 lata od płatności końcowej (start DG) 3 lata od płatności końcowej (rozwój DG)

Wszystkie czynności są dokonywane w systemie PUE ARiMR!

1. Złożenie wniosku o przyznanie pomocy i wniosku o płatność oraz ich zmiana lub wycofanie, a także wymiana korespondencji, wykonywanie innych czynności dotyczących postępowania oraz zawieranie umów o przyznaniu pomocy odbywa się za pomocą systemu IT.

<https://www.gov.pl/web/arimr/platforma-uslug-elektronicznych>

2. Złożenie wniosku o przyznanie pomocy i wniosku o płatność za pomocą systemu IT następuje **po uwierzytelnieniu w tym systemie wnioskodawcy** lub beneficjenta, a w przypadku gdy wniosek jest składany przez podmiot niebędący osobą fizyczną – po uwierzytelnieniu osób uprawnionych/upoważnionych do reprezentacji.

Aby uwierzytelnienie było możliwe, potencjalny wnioskodawca musi posiadać nr EP (Ewidencja Producentów), a to uzyskuje w powiatowym oddziale ARiMR (stacjonarnie, za pośrednictwem poczty tradycyjnej oraz EPUAP).

Złożenie wniosku nie wymaga podpisu elektronicznego, ale **uwierzytelnienia w systemie PUE ARiMR**. Załączniki wygenerowane w systemie podpisujemy poprzez uwierzytelnienie w systemie, a załączniki, które powstały poza systemem podpisujemy elektronicznie (wystarczy podpis zaufany). W przypadku, gdy stanowią dokumenty wymagające opatrzenia podpisem przez osobę trzecią, dołącza się je w postaci elektronicznej jako:

- a) dokumenty opatrzone przez tę osobę kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym albo podpisem zaufanym albo
- b) elektroniczne kopie dokumentów sporządzonych w postaci papierowej i opatrzonych przez tę osobę podpisem własnoręcznym, zapisane w formacie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 18 pkt 3 ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

-> Wytyczne podstawowe, VI.4

NIEZBĘDNE KROKI DO ZŁOŻENIA WNIOSKU

Wszystkie czynności są dokonywane w systemie PUE ARIMR!

1. Złóż wniosek (osobiście w powiatowym oddziale/listownie/poprzez ePUAP) w ARIMR o nadanie nr EP (czas oczekiwania ok. 7 dni). Numer musi być nadany dla każdej osoby podpisującej wniosek (dot. osób prawnych).
2. Załóż konto z wykorzystaniem numeru EP na PUE ARiMR.
3. **Wypełnij wniosek w naborze właściwej LGD.**
4. Załącz dokumenty.
 - **Ewidencja producentów:** <https://www.gov.pl/web/arimr/ewidencja-producentow>
 - **Platforma Usług Elektronicznych:** <https://www.gov.pl/web/arimr/platforma-uslug-elektronicznych>
5. **Umów się na doradztwo.**

WYTYCZNE

Podstawy zasad ubiegania się o środki

- **Wytyczne podstawowe MRiRW** (procedura naboru, tryb uzupełnień, zapisy umowy, realizacja, kwalifikowalność, racjonalność, formy pomocy i prefinansowania, itp.):
<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/wytyczne-podstawowe-w-zakresie-pomocy-finansowej-w-ramach-planu-strategicznego-dla-wspolnej-polityki-rolnej-na-lata-20232027>
- **Wytyczne szczegółowe** (szczegółowe zasady dla poszczególnych zakresów wsparcia w ramach RLKS-u):
<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/wytyczne-szczegolowe-w-zakresie-przyznawania-i-wypłaty-pomocy-finansowej-w-ramach-planu-strategicznego-dla-wspolnej-polityki-rolnej-na-lata-20232027-dla-interwencji-i131-leaderrozwoj-lokalny-kierowany-przez-spolesznosc-rlks--komponent-wdrazanie-lsr>

WAŻNE DOKUMENTY NA POZIOMIE LGD

Podstawy zasad ubiegania się o środki

- **LSR:** <https://www.lyskor.pl/dokumenty-programowe/lokalna-strategia-rozwoju-na-lata-2023-2027.html>
- **Procedura:** <https://www.lyskor.pl/pliki-do-pobrania/procedury-i-wzory-kart-oceny/procedura-wyboru-i-oceny-operacji-finansowanych-z-efrrow.html>
- **Lokalne kryteria wyboru:** <https://www.lyskor.pl/dokumenty-programowe/lokalne-kryteria-wyboru.html>

Lokalna Strategia Rozwoju (LSR)

Grupy w niekorzystnej sytuacji:

- kobiety,
 - osoby z niepełnosprawnościami i ich opiekunowie,
 - seniorzy,
 - osoby do 25 roku życia.
-
- Preferencja dla projektów realizowanych i skierowanych do tych osób (takie operacje są wyżej punktowane w kryteriach wyboru)
 - LGD monitoruje te grupy osób (wskazanie na listach obecności, badania ankietowe, i inne)

Lokalna Strategia Rozwoju (LSR)

P.1.1. Tworzenie warunków do zakładania działalności gospodarczej przez mieszkańców LGD

Konkurs:

Podjęmowanie pozarolniczej działalności gospodarczej

Grupa wsparcia:

osoby fizyczne

Zakresy wsparcia:

Rozwój przedsiębiorczości, w tym rozwój biogospodarki lub zielonej gospodarki poprzez podjęmowanie pozarolniczej działalności gospodarczej (skrót start DG).

Wskaźniki produktu/rezultatu:

Wniosek o przyznanie pomocy musi zawierać informację o wskaźnikach, jakie planowane są do osiągnięcia dzięki realizacji operacji.

W ramach naboru Wnioskodawca będzie zobligowany do realizacji wskaźnika rezultatu:

Liczba nowych miejsc pracy objętych wsparciem w ramach projektów WPR

Jednostka miary: szt. **WSKAŹNIK R37.**

Wskaźnik produktu:

Liczba zrealizowanych operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa – **należy wpisać w dodatkowym załączniku!**

Lokalna Strategia Rozwoju (LSR)

P.1.2. Tworzenie warunków do rozwoju i zwiększenia konkurencyjności lokalnych przedsiębiorstw

Konkurs:

Rozwijanie pozarolniczej działalności gospodarczej

Grupa wsparcia:

osoby fizyczne, mikro i małe firmy

Zakresy wsparcia:

Rozwój przedsiębiorczości, w tym rozwój biogospodarki lub zielonej gospodarki poprzez rozwijanie pozarolniczej działalności gospodarczej (skrót: rozwój DG).

Wskaźniki produktu/rezultatu:

Wniosek o przyznanie pomocy musi zawierać informację o wskaźnikach, jakie planowane są do osiągnięcia dzięki realizacji operacji.

W ramach naboru Wnioskodawca będzie zobligowany do realizacji wskaźnika rezultatu:

Liczba przedsiębiorstw rolnych, w tym przedsiębiorstw zajmujących się biogospodarką, rozwiniętych dzięki wsparciu w ramach WPR

Jednostka miary: szt. **WSKAŹNIK R39.**

Wskaźnik produktu:

Liczba zrealizowanych operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa – **należy wpisać w dodatkowym załączniku!**

FORMA, WYSOKOŚĆ ORAZ LIMITY POMOCY

Podstawy zasad ubiegania się o środki

1. Pomoc przyznaje się **w formie:**

- 1) **płatności ryczałtowej** – w zakresach: start DG,
- 2) zwrotu części kosztów kwalifikowalnych (tzw. **refundacja**) – w pozostałych zakresach (rozwój DG).

Środki przekazywane są po zrealizowaniu operacji,
prefinansowanie max. 50% kwoty pomocy w formie zaliczki
(lub 44% jako wyprzedzające finansowanie)

2. Pomoc na operację przyznaje się w wysokości nie wyższej niż kwota maksymalna określona przez LGD w regulaminie naboru, przy czym **nie wyższej niż: (...)**

- 1) **150 tys. zł** – w zakresach: start DG (max. kwota na nabór 90 tys. zł)
- 2) **500 tys. zł** – w pozostałych przypadkach (max. kwota na nabór w ramach rozwój DG to 200 tys. zł)

3. Kwota pomocy w formie płatności ryczałtowej ustalana jest na podstawie projektu budżetu operacji.

4. Pomoc na operację przyznaje się w wysokości nie niższej niż kwota minimalna określona przez LGD w regulaminie naboru, przy czym **nie niższej niż 50 tys. zł.**

5. Pomoc przyznaje się w wysokości zgodnej z **poziomem dofinansowania**, określonym przez LGD w regulaminie naboru, nieprzekraczającym poziomu dofinansowania wynoszącego:

- 1) do **65% kosztów kwalifikowalnych** – w przypadku operacji obejmujących inwestycje produkcyjne (...) tj. dla start DG i rozwój DG
- 2) **Suma pomocy dla jednego beneficjenta nie może przekroczyć 500 tys. zł** w okresie realizacji PS WPR.

KWALIFIKOWALNOŚĆ KOSZTÓW

Podstawy zasad ubiegania się o środki

- Koszty są kwalifikowalne od momentu złożenia wniosku do LGD
- Termin poniesienia kosztów mija wraz z terminem zakończenia operacji (każdorazowo określany w umowie o przyznanie pomocy, ale nie dłużej niż 2 lata od jej zawarcia i nie dłużej niż do 30.06.2029)
- Kwalifikowalne są także koszty „przygotowawcze”, tzw. koszty ogólne do 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych, które można ponosić przed złożeniem wniosku do LGD, ale nie wcześniej niż 01.01.2023.

Katalog kosztów ogólnych:

- 1) przygotowania dokumentacji technicznej operacji, w tym:
 - a) kosztorysów inwestorskich,
 - b) projektów budowlanych,
 - c) wypisów i wyrysów z ewidencji gruntów i budynków,
 - d) projektu OZE (odnawialne źródła energii) i termomodernizacji,
 - e) audytu energetycznego;
- 2) sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego;
- 3) związane z kierowaniem robotami budowlanymi.

KWALIFIKOWALNOŚĆ KOSZTÓW

Podstawy zasad ubiegania się o środki

- Zakupy nowych! maszyn, urządzeń, wyposażenia;
- W przypadku pojazdu nowym pojazdem jest ten, który jest fabrycznie nowy i nie był nigdy zarejestrowany;
- Nie są wpierane inwestycje odtworzeniowe- produktywność musi wzrosnąć o min. 25% lub musi się zmienić charakter produkcji czy zastosowana technologia;
- VAT jest kwalifikowalny, chyba, że istnieje możliwość jego odzyskania (nawet, gdy beneficjent nie skorzysta z takiej możliwości). W przypadku rolnika VAT jest kosztem niekwalifikowalnym.
- Koszty OZE tylko do 50% kosztów kwalifikowalnych!

KOSZTY NIEKWALIFIKOWALNE

Podstawy zasad ubiegania się o środki

- 1) poniesione przed dniem, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy, a w przypadku kosztów ogólnych – przed dniem 1 stycznia 2023 r.;
- 2) ogólne związane z operacją w części przekraczającej 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych;
- 3) remontu budynków lub budowli, jeśli nie jest on połączony z ich modernizacją;
- 4) zakupu nieruchomości (...);
- 5) zakładania sadów i plantacji wieloletnich oraz wymiany w nich nasadzeń;
- 6) leasingu zwrotnego oraz dodatkowe koszty związane z umową leasingu, takie jak marża finansującego i ubezpieczenie;
- 7) podatek od wartości dodanej (VAT) w przypadku rolnika lub, gdy podatek ten można odzyskać;
- 8) zakupu używanych maszyn, urządzeń, wyposażenia (...);
- 9) zakupu zwierząt, nasion i ich siewu oraz roślin jednorocznych i ich sadzenia;
- 10) zakupu samochodów osobowych;

KOSZTY NIEKWALIFIKOWALNE

Podstawy zasad ubiegania się o środki

C.D.

- 11) rozbudowy infrastruktury sieci 5G i sieci światłowodowej;
- 12) inwestycji w nawodnienia w gospodarstwie rolnym oraz związane z tym koszty budowy ujęć wody;
- 13) zakupu kotłów do spalania słomy;
- 14) inwestycji mających na celu dostosowanie do norm lub wymogów unijnych, z wyjątkiem młodych rolników;
- 15) sporządzenia wniosku o przyznanie pomocy i wniosku o płatność;
- 16) wkłady niepieniężne polegające na wniesieniu nieruchomości, urządzeń, materiałów (surowców), wartości niematerialnych i prawnych, ekspertyz lub nieodpłatnej pracy własnej, w tym wykonywanej przez wolontariuszy na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub nieodpłatnej pracy społecznej członków stowarzyszenia wykonywanej na podstawie ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach – ze składników majątku beneficjenta lub majątku innych podmiotów;
- 17) amortyzacji, z wyłączeniem I.13.3.

RACJONALNOŚĆ

Podstawy zasad ubiegania się o środki

- Pomoc przyznaje się na operację uzasadnioną pod względem racjonalności. Operacja musi być możliwa do wykonania, uzasadniona oraz dostosowana z punktu widzenia **celu, zakresu i zakładanych jej rezultatów**.

Ocenę racjonalności obejmuje:

1. **uzasadnienie ekonomiczne kosztów/inwestycji**(wzrost przychodów, usprawnienie procesów produkcji, ograniczenie kosztów), czyli wpływ na cel operacji;
 2. **racjonalność technologiczną** – sprawdzenie, czy wspierane inwestycje w szczególności: nie mają charakteru inwestycji odtworzeniowej, są uzasadnione ze względu na komplementarność technologiczną, profil i skalę produkcji, możliwość zbytu produkcji
 3. **racjonalność kosztową** – czy planowane koszty są rynkowe lub czy zostały oszacowane na podstawie cen rynkowych.
- Ocena racjonalności przeprowadzana jest **na etapie oceny merytorycznej wniosku o przyznanie pomocy**, a także każdorazowo w przypadku zmian mających wpływ na zakres rzeczowo- finansowy operacji.

KTO MOŻE ZŁOŻYĆ WNIOSEK?

Podstawy zasad ubiegania się o środki

1. Pomoc jest przyznawana:
 - 1) pełnoletniej osobie fizycznej;
 - 2) osobie prawnej;
 - 3) jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej.
2. **Wytyczne szczegółowe określają kategorie beneficjentów**, którym może zostać przyznana pomoc w ramach interwencji.
3. O pomoc może ubiegać się **wyłącznie podmiot posiadający numer EP**.
4. Pomoc jest przyznawana, jeżeli są spełnione warunki przyznania tej pomocy określone w przepisach prawa powszechnie obowiązującego, wytycznych MRiRW oraz regulaminie naboru wniosków.
5. W przypadku rolników będących przedsiębiorcami/wspólnikami spółek wytyczne wprowadzają dodatkowe warunki, które trzeba tam sprawdzić.
6. Nie otrzymają pomocy podmioty, które mają zakaz otrzymania pomocy publicznej, nie oddały pomocy ARiMR, która była do zwrotu, przedstawiły podrobione dokumenty.

KTO MOŻE ZŁOŻYĆ WNIOSEK?

Podstawy zasad ubiegania się o środki

1. Pomoc przyznaje się, jeżeli wnioskodawca co najmniej od roku poprzedzającego dzień złożenia WOPP:
 - 1) posiada miejsce zamieszkania (**weryfikowane na podstawie zaświadczenia o zameldowaniu pozyskanego z gminy!**) na obszarze wiejskim objętym LSR lub miejsce wykonywania działalności gospodarczej oznaczone adresem wpisanym do CEIDG na obszarze wiejskim objętym LSR lub miejsce wykonywania działalności w ramach pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych na obszarze wiejskim objętym LSR – w przypadku wnioskodawcy będącego osobą fizyczną;
 - 2) posiada siedzibę lub oddział, które znajdują się na obszarze wiejskim objętym LSR – w przypadku wnioskodawcy będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną.
2. W przypadku **gdy wnioskodawca wykonuje działalność gospodarczą**, pomoc przyznaje się:
 - 1) zgodnie z art. 19a albo art. 19b rozporządzenia GBER (limit pomocy w ramach tych środków wynosi 200 000 Euro);
 - 2) jeżeli podmiot ten prowadzi **mikroprzedsiębiorstwo albo małe przedsiębiorstwo**;
 - 3) jeżeli warunki przyznania pomocy są spełnione przez wszystkich wspólników spółki, w przypadku gdy operacja będzie realizowana w ramach wykonywania działalności gospodarczej **w formie spółki cywilnej**.

OGÓLNE WARUNKI PRYZNANIA POMOCY

Podstawy zasad ubiegania się o środki

1. Pomoc przyznaje się na operację:
 - 1) jeżeli **LSR przewiduje udzielenie pomocy na operację w tym zakresie** lub na dany szczególny rodzaj operacji;
 - 2) **która została wybrana do finansowania ze środków danej LSR**, a tym samym uzyskała pozytywny wynik wyboru operacji (...);
 - 3) której realizacja nastąpi w:
 - a) jednym etapie w zakresach: start DG,
 - b) maksymalnie 2 etapach w pozostałych przypadkach (rozwój DG),
 - c) terminie **do 2 lat od dnia zawarcia umowy o przyznaniu pomocy, lecz nie później niż do dnia 30.06.29**
2. W przypadku **gdy operacja jest inwestycją trwale związaną z nieruchomością, pomoc przyznaje się, jeżeli jest realizowana na obszarze objętym LSR oraz na nieruchomości będącej własnością wnioskodawcy lub do której wnioskodawca posiada tytuł prawny do dysponowania na cele określone we wniosku o przyznanie pomocy przez okres ubiegania się o przyznanie pomocy na operację, okres realizacji operacji oraz okres związania celem.**
3. W przypadku operacji, która obejmuje **koszty zakupu i instalacji OZE**, pomoc przyznaje się, jeżeli suma planowanych do poniesienia kosztów dotyczących odnawialnych źródeł energii **nie przekracza połowy wszystkich kosztów kwalifikowalnych.**
4. Pomocy nie przyznaje się na operacje obejmujące budowę lub modernizację dróg w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, targowisk, sieci wodno-kanalizacyjnych, przydomowych oczyszczalni ścieków, oraz operacje dotyczące świadczenia usług rolniczych.

OGÓLNE WARUNKI PRYZNANIA POMOCY

Podstawy zasad ubiegania się o środki

W zakresie start DG pomoc przyznaje się, jeżeli operacja:

- 1) dotyczy działalności **zgodnej z celami LSR**;
- 2) jest **uzasadniona ekonomicznie, co potwierdza przedłożony uproszczony biznesplan**, który:
 - a) jest racjonalny i uzasadniony zakresem operacji,
 - b) zawiera co najmniej:
 - wskazanie celu, w tym **zakładanego ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży** produktów lub usług,
 - planowany zakres działań niezbędnych do osiągnięcia celu, w tym wskazanie zakresu rzeczowego i nakładów i finansowych,
 - informacje dotyczące zasobów posiadanych przez wnioskodawcę niezbędnych ze względu na przedmiot operacji, którą zamierza realizować, w tym opis wyjściowej sytuacji ekonomicznej wnioskodawcy oraz kwalifikacji lub doświadczenia,

WARUNKI WYPŁATY POMOCY

Podstawy realizacji

1. Pomoc przyznawana **na podstawie umowy o przyznaniu pomocy**, która jest zawierana z Samorządem Województwa.
2. W zakresach: start DG i rozwój DG, pomoc wypłaca się, jeżeli beneficjent:
 - **realizuje uproszczony biznesplan;**
 - **promuje świadczone przez siebie usługi/produkty** oraz publikuje/aktualizuje ich zakres i asortyment

Środki finansowe z tytułu pomocy **są wypłacane**, jeżeli beneficjent **spełnił warunki z umowy, w szczególności:**

- a) **zrealizował operację/etap** operacji **zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, regulaminem naboru wniosków i umową o przyznaniu pomocy;**
- b) **złożył wniosek o płatność wraz z dokumentami potwierdzającymi realizację** w terminie wynikającym z umowy;
- c) udokumentował zrealizowanie operacji lub etapu operacji, w tym:
 - w przypadku gdy pomoc wypłacana **jest jako refundacja – poniósł koszty kwalifikowalne i je opłacił** zgodnie z umową o przyznaniu pomocy i przepisami powszechnie obowiązującymi, **w formie rozliczenia bezgotówkowego,**
 - w przypadku **płatności ryczałtowej – wykonał zakres rzeczowy operacji (też trzeba to udokumentować!);**

WARUNKI WYPŁATY POMOCY

Podstawy realizacji

C.D.

- d) **realizuje inwestycję lub operację zgodnie z kryteriami, za które zostały przyznane punkty**, albo spełnił warunki lub zrealizował działania, z tytułu których przyznano punkty;
- e) **nie finansował** realizowanych inwestycji, operacji lub kosztów kwalifikowalnych operacji **z udziałem innych środków publicznych**;
- f) **prowadził oddzielny system rachunkowości lub korzystał z odpowiedniego kodu rachunkowego** dla wszystkich transakcji związanych z realizacją operacji w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych, a gdy nie był zobowiązany do prowadzenia ksiąg rachunkowych – **prowadził zestawienie faktur lub równoważnych dokumentów księgowych**;
- g) **poniósł koszty kwalifikowalne operacji zgodnie z ustawą PZP, gdy ma to zastosowanie**;
- h) **zrealizował lub realizuje zobowiązania określone w umowie o przyznaniu pomocy.**

OKRES TRWAŁOŚCI

Zobowiązania w okresie tzw. związania z celem

Okres związania celem – okres po wypłacie pomocy, w trakcie którego beneficjent powinien utrzymać spełnianie warunków przyznania i wypłaty pomocy oraz realizować lub zrealizować określone zobowiązania w ramach danej interwencji PS WPR

Umowa o przyznaniu pomocy zawiera postanowienia zobowiązujące beneficjenta do:

1. **zapewnienia trwałości operacji (...)** (start DG 2 lata, rozwój DG 3 lata) przez:
 - a) **niezaprzestanie działalności produkcyjnej,**
 - b) **nieprzenoszenie prawa własności ani posiadania dóbr materialnych lub niematerialnych nabytych w związku z realizacją operacji, niedokonywanie zmiany sposobu ich wykorzystania,**
 - c) **niedokonywanie istotnych zmian wpływających na charakter operacji**
– chyba że ARiMR albo SW wyrażą na to zgodę;
2. umożliwiania **przeprowadzania kontroli** związanych z przyznaną pomocą podmiotom upoważnionym do dokonywania takich czynności;
3. niezwłocznego **informowania o planowanych albo zaistniałych zdarzeniach związanych ze zmianą sytuacji faktycznej lub prawnej beneficjenta, jego gospodarstwa lub operacji,** mogących mieć wpływ na realizację operacji (...);
4. **przechowywania całości dokumentacji związanej z realizacją operacji;**

OKRES TRWAŁOŚCI

Zobowiązania w okresie tzw. Związania z celem

C.D.

5. udostępniania uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do monitorowania i ewaluacji PS WPR (głównie: LGD, SW, ARiMR, MRiRW);
6. informowania i rozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z EFRROW, zgodnie z przepisami załącznika III do rozporządzenia 2022/129, jeśli dotyczy;
7. utrzymywania warunków, kontynuowania działań, z tytułu których przyznano mu punkty, kontynuowania operacji zgodnie z kryteriami, za które zostały przyznane punkty.

MOŻNA ZAWIESZAĆ DZIAŁALNOŚĆ, ALE TRZEBA O TYM POINFORMOWAĆ I UZGODNIĆ TO Z SW!
Zawieszenie nie może powodować wydłużenia trwałości: dla startu DG pow. 3 lat, w pozostałych przypadkach do 5 lat.

OKRES TRWAŁOŚCI

Zobowiązania w okresie tzw. Związania z celem

Beneficjent w okresie związania celem zobowiązuje się także do:

1. **prowadzenia ewidencji** odpowiednio świadczonych usług lub sprzedaży produktów rolnych;
2. bieżącego **informowania o świadczonych usługach i ich zakresie lub asortymencie** poprzez ogólnodostępne środki przekazu
3. **informowania SW o realizacji biznesplanu**, w ramach operacji, na którą została udzielona pomoc na 3 miesiące przed upływem ostatniego roku okresu związania celem
(obowiązek sprawozdawczy).

WARUNKI PRYZNANIA POMOCY

START DG

W zakresie podejmowania działalności gospodarczej pomoc przyznaje się, jeżeli:

1. wnioskodawca **jest osobą fizyczną**;
2. wnioskodawca **w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia WOPP nie wykonywał i nie wykonuje działalności gospodarczej, do której stosuje się przepisy ustawy Prawo przedsiębiorców**;
3. wnioskodawcy **nie została dotychczas przyznana pomoc** w ramach PROW 2014-2020 na operację w ramach poddziałania 6.2 lub 6.4 lub 4.2 lub **19.2 w zakresie podejmowanie działalności gospodarczej**;
4. wnioskodawcy **nie została dotychczas przyznana pomoc w ramach PS WPR** na operację w zakresie start DG, start GA, start ZE, start GO, start KŁŻ, rozwój DG, rozwój GA, rozwój ZE, rozwój GO lub rozwój KŁŻ.

WARUNKI WYPŁATY POMOCY

START DG

W zakresie podjmowania działalności gospodarczej pomoc wypłaca się, jeżeli Beneficjent:

- 1) **podjął we własnym imieniu działalność gospodarczą, do której stosuje się przepisy ustawy Prawo przedsiębiorców, co potwierdza zgłoszenie do CEIDG;**
- 2) **dokonał zgłoszenia do ubezpieczenia emerytalnego, ubezpieczeń rentowych i ubezpieczenia wypadkowego na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania tej działalności, jeżeli osoba ta nie była objęta tym ubezpieczeniem lub ubezpieczeniem społecznym rolników.**
- 3) **osiągnie co najmniej 30% docelowego zakładanego w biznesplanie ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży produktów lub usług do dnia, w którym upłynie pełny rok obrotowy od dnia wypłaty pomocy.**

WARUNKI WYPŁATY POMOCY

START DG

W zakresie podejmowania działalności gospodarczej po wypłacie pomocy:

!Trzeba realizować biznesplan zgodnie z kryteriami, za które otrzymano punkty!

!Trzeba promować swoje produkty/usługi i prowadzić ewidencję ich sprzedaży!

!Trzeba sprawozdać się z realizacji biznesplanu na 3 miesiące przed końcem okresu

związania z celem -> 2 lata okres trwałości!

WARUNKI PRYZNANIA POMOCY

ROZWÓJ DG

W zakresie rozwoju działalności gospodarczej pomoc przyznaje się, jeżeli:

- 1) w okresie 3 lat poprzedzających dzień złożenia WOPP wnioskodawca wykonywał łącznie co najmniej przez 365 dni działalność gospodarczą, do której stosuje się Prawo przedsiębiorców, oraz nadal wykonuje tę działalność;
- 2) wnioskodawcy nie została dotychczas przyznana pomoc na operację w tym zakresie w ramach PS WPR;
- 3) upłynęły co najmniej 2 lata od dnia wypłaty pomocy wnioskodawcy na operację w zakresie start DG w ramach PS WPR;
- 4) upłynęły **co najmniej 2 lata od dnia wypłaty wnioskodawcy płatności ostatecznej na podejmowanie lub rozwijanie działalności gospodarczej z PROW 2014-2020**
- 5) jeżeli operacja zakłada osiągnięcie co najmniej 30% docelowego zakładanego w biznesplanie ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży produktów lub usług do dnia, w którym upłynie pełny rok obrachunkowy od dnia wypłaty pomocy

WARUNKI WYPŁATY POMOCY+ okres związania z celem

ROZWÓJ DG

W zakresie rozwoju działalności gospodarczej po wypłacie pomocy:

- 1. Trzeba realizować biznesplan zgodnie z kryteriami wyboru, za które otrzymano punkty!**
- 2. Trzeba promować swoje produkty/usługi i prowadzić ewidencję ich sprzedaży!**
- 3. Trzeba sprawozdać się z realizacji biznesplanu na 3 miesiące przed końcem okresu związania z celem->3 lata okres trwałości!**

LOKALNE KRYTERIA WYBORU - PUNKTY

Decydują o miejscu na liście ocenionych operacji

- Są ustalane **wg procedury ustalania kryteriów**: <https://www.lyskor.pl/dokumenty-programowe/lokalne-kryteria-wyboru.html>
- Pod ww. linkiem można zapoznać się lokalnymi kryteriami wyboru dla Stowarzyszenia LYSKOR;
- **Nie wzywamy do uzupełnień w zakresie kryteriów, chyba że w dokumentacji aplikacyjnej występuje niespójność!** Dokumenty powinny być kompletne w momencie złożenia wniosku!
- W przypadku takiej samej liczby punktów **decyduje kolejność złożenia** (w systemie IT termin oznacza się co do sekundy);

LOKALNE KRYTERIA WYBORU- PUNKTY START DG i ROZWÓJ DG

Nazwa kryterium	Maksymalna liczba punktów	Opis
Innowacyjność	3	Preferuje się operacje, które posiadają elementy innowacyjności w rozumieniu LSR. Innowacyjność rozumie się jako wdrożenie nowego na obszarze objętym LSR lub znacząco udoskonalonego produktu, usługi, procesu, organizacji lub nowego sposobu wykorzystania lub zmobilizowania istniejących lokalnych zasobów przyrodniczych, historycznych, kulturowych czy społecznych
Ochrona środowiska i przeciwdziałanie zmianom klimatu	1	Preferuje się operacje, które uwzględniają realizację rozwiązań służących racjonalnemu gospodarowaniu zasobami lub ograniczających presję na środowisko. Działanie proekologiczne musi być spójne z zakresem realizowanej operacji. <i>Kryterium będzie weryfikowane w oparciu o zapisy wniosku o przyznanie pomocy i biznesplanu, w szczególności koszty kwalifikowalne oraz opis planowanej operacji. Aby kryterium uznać za spełnione, koszt wskazanych rozwiązań musi stanowić minimum 10% sumy kosztów kwalifikowalnych.</i>
Liczba nowych miejsc pracy	2	Preferuje się operacje zakładające utworzenie miejsc pracy ponad niezbędne minimum, w przeliczeniu na pełne etaty średniorocznie, na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę, z wyłączeniem samozatrudnienia
Stopień realizacji celów LSR	2	Preferuje się operacje realizujące więcej niż jeden cel LSR
Oddziaływanie operacji	1	Preferuje się operacje, które oddziałują na osoby z grup w niekorzystnej sytuacji zdiagnozowanych w LSR poprzez utworzenie dla nich miejsca pracy lub skierowanie dla nich korzystniejszej oferty niż dla pozostałych klientów. Osoby w niekorzystnej sytuacji zdiagnozowane w LSR to: kobiety, osoby z niepełnosprawnościami i ich opiekunowie, seniorzy, osoby do 25 roku życia. <i>Kryterium będzie weryfikowane w oparciu o zapisy wniosku o przyznanie pomocy i biznesplanu.</i>
Konsultacja wniosku o dofinansowanie operacji	1	Preferuje się operacje, których wniosek o dofinansowanie wraz z biznesplanem został skonsultowany osobiście lub mailowo przez wnioskodawcę lub jego reprezentanta lub pracownika lub pełnomocnika, w okresie od dnia ogłoszenia naboru do 3 dnia roboczego przed jego zakończeniem.
Wkład własny Wnioskodawcy	1	Preferuje się operacje, które zakładają wkład własny Wnioskodawcy większy o min. 10% od wymaganego minimum

OD CZEGO ZACZAĆ?

1. Uzyskanie nr EP i założenie profilu na PUE ARiMR
2. Diagnoza otoczenia biznesowego- czy zarobię? Gdzie zarobię?
3. **Diagnoza otoczenia prawnego- kto ma pozwolić? czy pozwoli?**
4. Lista zakupów- czego potrzebuję?
5. Diagnoza finansowa- czy wystarczy środków finansowych (zakupy, koszty bieżące)?
6. Diagnoza organizacyjna- ile mam czasu-> scenariusz finansowy?
7. **Diagnoza wsparcia- które dofinansowanie jest dla mnie?**
8. **Analiza kryteriów i wskaźników**
9. **Doradztwo i szkolenia punktowane (konsultacja wniosku i biznesplanu), brak punktów za doradztwo ogólne!**

ZASADY DORADZTWA

Usługa doradcza świadczona jest bezpłatnie przez pracowników biura, którzy udzielają doradztwa w godzinach pracy biura LGD (podanych na stronie internetowej LGD www.lyskor.pl oraz W siedzibie LGD):

- telefonicznie - doradztwo telefoniczne może dotyczyć wyłącznie prostych, podstawowych zagadnień i informacji ogólnych,
- mailowo - w sytuacji, gdy system do obsługi danego naboru wniosków pozwala na wygenerowanie wniosku i załączników w wersji roboczej,
- bezpośrednio - w biurze LGD lub punkcie informacyjnym, których adres podany jest na stronie internetowej LGD.

Ze względów organizacyjnych konieczne jest wcześniejsze telefoniczne uzgodnienie terminu i miejsca doradztwa z pracownikiem biura LGD.

Istnieje możliwość udzielenia doradztwa w punkcie informacyjnym dostosowanym dla osób z niepełnosprawnością, po wcześniejszym umówieniu.

Regulamin korzystania z usług doradczych: <https://www.lyskor.pl/dokumenty-programowe/regulamin-korzystania-z-uslug-doradczych-w-lgd.html>

JAK ZŁOŻYĆ WNIOSEK W PUE

Wszystkie czynności są dokonywane w systemie PUE ARIMR!

Po zalogowaniu w menu po lewej stronie klikamy „Załatw sprawę” → Plan Strategiczny WPR na lata 2023 – 2027 → Samorząd Województwa Śląskiego → Stowarzyszenie LYSKOR z numerem podanym w ogłoszeniu.

UWAGI DOTYCZĄCE WYPEŁNIANIA WNIOSKU

1. Opis operacji, uzasadnienie zgodności z kryteriami, uzasadnienie innowacyjności - ograniczona ilość znaków. W przypadku, gdy zabraknie znaków, można dołączyć dodatkowy załącznik z opisem, w którym wskazane zostanie pole, którego dotyczy oraz opis kompletny. W generatorze wniosków należy wpisać, iż opis załączono w dodatkowym załączniku.
2. Opis operacji - należy dodatkowo wpisać wskaźnik produktu, który zostanie osiągnięty dzięki realizacji operacji. Wymagane wskaźniki produktu i rezultatu wskazano w Regulaminie danego naboru.
3. W przypadku, gdy z ewidencji producentów zaciągają się dane osoby fizycznej, tj. PESEL, należy w opisie lub innym miejscu dodać dane osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą, tj. adres prowadzenia (jeśli jest inny niż zaciągnięty z EP), NIP, REGON.
4. Prognoza sprzedaży - proszę załączyć opis, w jaki sposób ją oszacowano → w dodatkowym załączniku.
5. Rachunek zysków i strat - w przypadku, gdy ograniczona ilość znaków w polu "Uzasadnienie (założenia) dla wyżej wymienionych pozycji kosztowych" nie pozwala na pełny opis, z którego wynikałoby w jaki sposób oszacowano przychody i koszty, proszę dodać opis w dodatkowym załączniku.
6. **UWAGA!!! POLE „WYŚLIJ WNIOSEK” MOŻE WYŚWIETLAĆ SIĘ JAKO AKTYWNE PRZED TERMINEM NABORU. PROSZĘ NIE WYSYŁAĆ WNIOSKU, GDYŻ POZOSTANIE ON BEZ ROZPATRZENIA A ZŁOŻENIE KOLEJNEGO MOŻE BYĆ ZABLOKOWANE ZGODNIE Z ZASADĄ 1 NABÓR 1 WNIOSKODAWCA 1 WNIOSEK!!!**

Fundusze
Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Plan
Strategiczny dla
Wspólnej
Polityki
Rolnej
na lata 2023-2027

Stowarzyszenie LYSKOR

ul. Sportowa 1

44-295 Nowa Wieś

e-mail: biuro@lyskor.pl

tel. 32 440-76-01

www.lyskor.pl

Dziękujemy za uwagę!

Fundusze
Europejskie

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Wsparcie na wdrażanie i zarządzanie strategią
rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność
dofinansowane ze środków Unii Europejskiej
w ramach EFS+ i EFRROW.

Beneficjent: Stowarzyszenie LYSKOR

www.mapadotacji.gov.pl